

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

15. februar 2005 *

I sag C-13/03 P,

angående appel i henhold til artikel 49 i EF-statutten for Domstolen, iværksat den 8. januar 2003,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved M. Petite, A. Whelan og P. Hellström, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

appellant,

den anden part i appelsagen:

Tetra Laval BV, Amsterdam (Nederlandene), ved avocats A. Vandencastele, D. Waelbroeck og M. Johnsson samt ved Rechtsanwälte A. Weitbrecht og S. Völcker,

sagsøger i første instans,

* Processprog: engelsk.

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling)

sammensat af P. Jann, formand for Første Afdeling, som fungerende afdelingsformand, og afdelingsformændene C.W.A. Timmermans og A. Rosas (refererende dommer) samt dommerne C. Gulmann, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr og J.N. Cunha Rodrigues,

generaladvokat: A. Tizzano

justitssekretær: ekspeditionssekretær L. Hewlett,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 27. januar 2004,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 25. maj 2004,

afsagt følgende

Dom

- ¹ I appelskriftet har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber nedlagt påstand om ophævelse af den dom, der blev afsagt af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans den 25. oktober 2002, Tetra Laval mod Kommissionen (sag T-80/02, Sml. II, s. 4519, herefter »den appellerede dom«), hvorved Retten annullerede

Kommissionens beslutning 2004/103/EF af 30. januar 2002 om forholdsregler, der kan genoprette en effektiv konkurrence i henhold til artikel 8, stk. 4, i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 (sag COMP/M. 2416 — Tetra Laval/Sidel) (EFT 2004 L 38, s. 1, herefter »beslutningen om deling«).

Forordning (EØF) nr. 4064/89

- 2 Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 af 21. december 1989 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EFT L 395, s. 1, som berigtiget i EFT 1990 L 257, s. 13, og som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1310/97 af 30.6.1997 (EFT L 180, s. 1, herefter »forordningen«)), bestemmer i artikel 8, stk. 3 og 4:

»3. Finder Kommissionen, at en fusion opfylder kriteriet i artikel 2, stk. 3, vedtager den en beslutning, hvorved den erklærer sammenslutningen for uforenelig med fællesmarkedet.

4. Er fusionen allerede gennemført, kan Kommissionen ved en beslutning i henhold til stk. 3 eller ved særlig beslutning beordre en deling af de overtagne eller fusionerede virksomheder eller aktiver eller ophør af den fælles kontrol eller enhver anden forholdsregel, som vil kunne genetablere en effektiv konkurrence.«

Kommissionens beslutninger

- 3 Den 30. oktober 2001 vedtog Kommissionen beslutning 2004/124/EF om en fusions uforenelighed med fællesmarkedet og EØS-aftalen (sag COMP/M.2416 — Tetra Laval/Sidel) (EFT 2004 L 43, s. 13, herefter »beslutningen om uforenelighed«).
- 4 Den 30. januar 2002 vedtog Kommissionen beslutningen om deling, hvori den beordrede forholdsregler med henblik på at genoprette en effektiv konkurrence i medfør af forordningens artikel 8, stk. 4. Beslutningen om deling, der blev meddelt Tetra Laval BV (herefter »Tetra«) den 4. februar 2002, bestemmer i artikel 1, at selskabet skal afhænde sin aktiepost i Sidel SA, og fastsætter den fremgangsmåde, der skal finde anvendelse i forbindelse med denne deling.
- 5 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 15. januar 2002 har Tetra anlagt sag med påstand om annullation af beslutningen om uforenelighed, som er registreret som sag T-5/02.
- 6 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 19. marts 2002 har Tetra anlagt en særskilt sag om annullation af beslutningen om deling.

- 7 Ved dom af 25. oktober 2002, Tetra Laval mod Kommissionen (sag T-5/02, Sml. II, s. 4381, herefter »dommen i sag T-5/02«), annullerede Retten beslutningen om uforenelighed.
- 8 Ved den appellerede dom annullerede Retten beslutningen om deling.

Den appellerede dom

- 9 I den appellerede doms præmis 36-43 fastslog Retten følgende:

»36 Retten bemærker for det første, at det fremgår af forordningens opbygning, og navnlig af dens betragtning 16, at formålet med artikel 8, stk. 4, er at give Kommissionen kompetence til at vedtage alle nødvendige beslutninger med henblik på at genoprette en effektiv konkurrence. Når gennemførelsen af en fusion, således som det er tilfældet i nærværende sag, er sket i henhold til forordningens artikel 7, stk. 3, er delingen af virksomhederne, som deltager i fusionen, den logiske konsekvens af beslutningen, hvori fusionen erklæres uforenelig med det fælles marked.

- 37 Vedtagelse af en beslutning om deling efter vedtagelse af en beslutning om, at en fusion er uforenelig med det fælles marked, forudsætter imidlertid, at sidstnævnte beslutning er gyldig. Da formålet med en beslutning om deling truffet i henhold til forordningens artikel 8, stk. 4, er at genoprette en effektiv konkurrence, som er blevet hindret som følge af den fusion, som er blevet erklæret uforenelig, er det klart, at beslutningens gyldighed afhænger af, at beslutningen, hvori fusionen forbydes, er gyldig, og at annullation af sidstnævnte beslutning derfor bevirker, at det retlige grundlag for beslutningen om deling bortfalder.
- 38 Denne konklusion støttes af det forhold, at i henhold til forordningens artikel 8, stk. 4, kan et påbud om afhændelse af en aktiepost, der er erhvervet i forbindelse med en fusion, fastsættes i selve beslutningen om uforenelighed, der er truffet i medfør af forordningens artikel 8, stk. 3.
- 39 Denne konklusion ændres heller ikke af Kommissionens henvisning til Asterisdommen [Domstolens dom af 26.4.1988, forenede sager 97/86, 193/86, 99/86 og 215/86, Asteris m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 2181, præmis 30 og 32, herefter »Asteris-dommen«]. For det første skal det bemærkes, at Domstolen i denne dom bekræftede den »tilbagevirkende gyldighed, der knytter sig til annullationsdomme« (præmis 30). For det andet vedrørte Asteris-dommen navnlig virkningerne af annullation af en forordning, som kun havde virkning i en klart afgrænset periode, for bestemmelser i efterfølgende forordninger, som havde samme indhold som den, der var blevet erklæret ulovlig. Dommen vedrørte således spørgsmålet om omfanget af den forpligtelse, der i medfør af artikel 233 EF påhvilede den institution, der var ansvarlig for vedtagelsen af de pågældende forordninger, til at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på gennemførelsen af den pågældende annullationsdom.
- 40 Til forskel fra de omstændigheder, der forelå i Asteris-dommen, er der i nærværende sag dog ikke tale om forordninger, der indeholder identiske

bestemmelser, men om en efterfølgende beslutning om deling, som tjener til gennemførelse af en forudgående beslutning om uforenelighed. Den blotte omstændighed, at nævnte beslutning om uforenelighed endnu ikke var annulleret på det tidspunkt, da beslutningen om deling blev truffet, bevirker ikke, at den efterfølgende annullationsafgørelse berøves sin tilbagevirkende kraft.

41 Ved dommen afsagt i sag T-5/02 annullerede Retten beslutningen om uforenelighed [...].

42 Denne beslutnings ulovlighed bevirker således, at beslutningen om deling er ulovlig. Påstanden om annulation af sidstnævnte beslutning skal således tages til følge, uden at det er nødvendigt at vurdere de øvrige anbringender fremsat af sagsøgeren til støtte for sin påstand.

43 Følgelig annulleres beslutningen om deling«.

Appellen

- ¹⁰ Ved appelskrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 8. januar 2003 har Kommissionen i medfør af artikel 225 EF og artikel 49, stk. 1, i EF-statutten for Domstolen iværksat appel til prøvelse af dommen i sag T-5/02.

Parternes argumenter

- 11 Til støtte for sin appel i den foreliggende sag har Kommissionen gjort gældende, at hvis appellen iværksat til prøvelse af dommen i sag T-5/02 fører til ophævelse af den dom, vil den appellerede dom hvile på et postulat — nemlig annullation af beslutningen om uforenelighed — som er behæftet med en retlig fejl. Eftersom Rettens annullation af beslutningen om uforenelighed er det eneste grundlag for Rettens annullation af beslutningen om deling, vil ophævelsen af den dom, hvorved den første beslutning blev annulleret, derfor medføre, at den appellerede dom, hvorved den anden beslutning blev annulleret, må ophæves.
- 12 Kommissionen har følgelig gjort gældende, at såfremt der under hensyn til de retlige anbringender, som den har fremført i detaljer til støtte for sin appel til prøvelse af dommen i sag T-5/02, gives den medhold i den appel, skal den appellerede dom ophæves.
- 13 Tetra har gjort gældende, at appellen skal afvises. I strid med betingelserne i procesreglementets artikel 112, stk. 1, litra c), angives der nemlig i appelskriftet ikke de retlige anbringender og argumenter, der påberåbes over for den appellerede dom.
- 14 Tetra har i den forbindelse anført, at Kommissionen hverken har gjort gældende, at den appellerede dom tilsidesætter fællesskabsretten, eller at Rettens vurdering eller konklusion er behæftet med retlige fejl. Tværtimod er det ifølge Kommissionen ikke

den appellerede dom, der er behæftet med en retlig fejl, men derimod dommen i sag T-5/02.

- 15 Subsidiært har Tetra gjort gældende, at appellen skal forkastes, og at selv hvis appellen iværksat til prøvelse af dommen i sag T-5/02 måtte tages til følge, indebærer det ikke, at den appellerede dom skal ophæves.
- 16 Tetra har for det første gjort gældende, at Kommissionen ikke har nogen retlig interesse i, at den appellerede dom ophæves. Denne manglende interesse følger for det første af den omstændighed, at beslutningen om deling er diskutabel i sig selv, idet de forholdsregler, den beordrer, herunder de fastsatte frister, er blevet betydningsløse som følge af de begivenheder, der er indtruffet efter vedtagelsen af denne beslutning. For det andet påhviler det Kommissionen, hvis det måtte vise sig nødvendigt, at vedtage en ny beslutning i medfør af forordningens artikel 8, stk. 4, som således ville være tilpasset de aktuelle forhold.
- 17 For det andet hviler den foreliggende appel på den forudsætning, at hvis appellen iværksat i sag T-5/02 tages til følge, vil Domstolen også ophæve den dom, der anfægtes ved nærværende appel. Dette indebærer imidlertid
- enten at den førstnævnte sag hjemvises til Retten med henblik på, at den træffer fornyet afgørelse; hvis Domstolen fastslår, at den endelige afgørelse i nærværende sag afhænger af Rettens afgørelse i denne første sag, kan den ikke afsige dom uden at kende Rettens endelige afgørelse i den første sag; Domstolen vil således ligeledes skulle hjemvise nærværende sag til Retten

- eller at Domstolen beslutter at træffe endelig afgørelse i den første sag. Tetra har imidlertid anført, at den foreliggende sag i et sådant tilfælde bør hjemvises til Retten med henblik på, at denne træffer afgørelse. Tetra fremsatte nemlig adskillige anbringender for Retten med påstand om annullation af beslutningen om deling, men Retten tog alene stilling til et enkelt af disse anbringender.

18 I sin replik har Kommissionen gjort gældende, at den til støtte for sin påstand om ophævelse af den appellerede dom ikke henviser til de anbringender, den har gjort gældende til støtte for sin appel til prøvelse af dommen i sag T-5/02, men til den omstændighed, at ophævelsen af den dom bevirker, at det retlige postulat, som den appellerede dom hviler på, bortfalder. Eftersom den appellerede dom hviler på en retsakt, der helt åbenbart er ugyldig, er den behæftet med en retlig fejl vedrørende gyldigheden og anvendelsen af denne retsakt, uafhængigt af begrundelsen for denne ugyldighed, der kan fastslås under en særskilt retssag. Da dette anbringende klart fremgår af appelskriftet, kan appellen antages til realitetsbehandling.

19 Som svar på argumentet om, at beslutningen om deling ikke længere lader sig gennemføre, har Kommissionen gjort gældende, at det eventuelle behov for at ændre en retsakt, der bl.a. fastsætter visse frister, og hvis gennemførelse er blevet forsinket af en retssag, hverken kan danne grundlag for inkompetence eller afvisning af begrundede anbringender, der fremsættes inden for rammerne af en appelsag, der kan føre til ophævelse af den dom, hvorved den pågældende retsakt blev annulleret. Nævnte beslutnings gyldighed skal vurderes på grundlag af de betingelser, der var gældende på det tidspunkt, den blev vedtaget af Kommissionen, og Kommissionen skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre beslutningens forskriftsmæssige anvendelse for det tilfælde, at nævnte retsinstanser endeligt fastslår, at beslutningen blev gyldigt vedtaget.

20 For så vidt angår sammenhængen mellem nærværende appel og appellen iværksat til prøvelse af dommen i sag T-5/02 har Kommissionen gjort gældende, at ophævelse af den dom er tilstrækkelig som grundlag for, at den appellerede dom tillige ophæves. Ophævelse af førstnævnte dom vil have denne virkning, selv hvis den foreliggende sag hjemvises til Retten til videre behandling.

Domstolens bemærkninger

- 21 Det fremgår af de argumenter, som Kommissionen har gjort gældende i sit appelskrift, at den foreliggende appel ikke har nogen genstand, medmindre dommen i sag T-5/02 — som er genstand for Kommissionens appel, og som blev afgjort ved dom af dags dato, Kommissionen mod Tetra Laval (sag C-12/03 P, trykt i dette bind af Samling af Afgørelser, s. 987) — ophæves af Domstolen.
- 22 Ved sidstnævnte dom har Domstolen imidlertid forkastet Kommissionens appel til prøvelse af Rettens dom, hvorved beslutningen om uforenelighed blev annulleret.
- 23 Det følger heraf, og uden at det er nødvendigt at tage stilling til Tetras formalitetsindsigelser vedrørende den foreliggende appel, at appellen er blevet uden genstand.

Sagens omkostninger

- 24 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 6, som ifølge artikel 118 finder tilsvarende anvendelse i appelsager, er Domstolen frit stillet i sin afgørelse om sagsomkostningerne, såfremt det er ufornuddent at træffe afgørelse i sagen. Da appellen er blevet uden genstand som følge af, at Domstolen har forkastet Kommissionens appel i sag C-12/03 P ved dommen i sagen Kommissionen mod Tetra Laval og tilpligtet Kommissionen at betale omkostningerne i den sag, skal Kommissionen ligeledes betale sagsomkostningerne i forbindelse med nærværende appel.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Store Afdeling):

- 1) Det er uforholdende at træffe afgørelse i appelsagen.**
- 2) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber betaler sagens omkostninger.**

Underskrifter